

Helikopter Ebeveynlik ile Genel Öz-Yeterlik Arasındaki İlişkinin Sistematik Gözden Geçirilmesi ve Meta-Analizi

Esra ASICI
İzmir Demokrasi Üniversitesi
esraasici01@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-0872-9042

Araştırma Makalesi

DOI: 10.31592/aeusbed.1768154

Geliş Tarihi: 18.08.2025

Revize Tarihi: 03.03.2026

Kabul Tarihi: 13.03.2026

Atıf Bilgisi

Asıcı, E. (2026). Helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin sistematik gözden geçirilmesi ve meta-analizi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(1), 84-103.

ÖZ

Helikopter ebeveynlik, son yıllarda giderek daha sık gözlemlenen ebeveynlik stillerinden biri haline gelmiştir. Bu ebeveynlik tarzının çocukların yetenek gelişimi ve psikolojik iyi oluşu üzerindeki olası etkileri araştırmacıların dikkatini çekmektedir. Özellikle de helicokpter ebeveynlik davranışlarının çocukların öz-yeterlik gelişimi üzerindeki etkisi öne çıkan araştırma konularından biridir. Bu çalışmanın temel amacı, helicokpter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin sistematik olarak incelenmesi ve bu ilişkinin büyüklüğünün meta-analiz yöntemi aracılığıyla belirlenmesidir. Bununla birlikte, kültür (bireyci - toplulukçu) ve yaş değişkenlerinin söz konusu ilişkideki düzenleyici rollerinin incelenmesi de amaçlanmaktadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda Web of Science (WoS), Scopus, Springer, Taylor & Francis, Wiley, ULAKBİM, Ulusal Tez Merkezi, ProQuest ve Google Akademik veri tabanlarında “helicokpter ebeveynlik” ve “öz-yeterlik” anahtar sözcükleri kullanılarak taramalar gerçekleştirilmiştir. Yapılan tarama sonucunda toplam 343 çalışmaya ulaşılmıştır. Belirlenen dahil etme ölçütlerini karşılayan 13 çalışma meta-analize dahil edilmiş ve bu çalışmalardan toplam 14 etki büyüklüğü değeri elde edilmiştir. Meta-analize dahil edilen çalışmaların toplam örneklem büyüklüğünün 4473 katılımcıdan oluştuğu belirlenmiştir. Meta-analiz sonuçları, helicokpter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiye ait ortalama etki büyüklüğü değerinin -0.15 olduğunu göstermiştir. Bu bulgu, helicokpter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasında negatif yönlü ve zayıf düzeyde bir ilişki bulunduğuna işaret etmektedir. Bununla birlikte, alt grup analizleri bireyci kültürlerde helicokpter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin toplulukçu kültürlerle kıyasla daha güçlü olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca bulgular, yaş değişkeninin helicokpter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkide anlamlı bir düzenleyici rol oynadığını ve varyansın %88’ini açıkladığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Helikopter ebeveynlik, genel öz-yeterlik, meta-analiz, sistematik gözden geçirme.

A Systematic Review and Meta-Analysis of the Association between Helicopter Parenting and General Self-Efficacy

ABSTRACT

Helicopter parenting has increasingly been observed as a prevalent parenting style in recent years. Researchers have focused on its potential effects on children’s skill development and psychological well-being. In particular, the impact of helicopter parenting behaviors on children’s self-efficacy has emerged as a prominent research topic. The primary aim of this study is to systematically examine the relationship between helicopter parenting and general self-efficacy and to determine the magnitude of this relationship using meta-analytic methods. Additionally, this study examined the moderating roles of culture (individualistic vs. collectivistic) and age in the relationship between helicopter parenting and general self-efficacy. A comprehensive literature search across Web of Science, Scopus, Springer, Taylor & Francis, Wiley, ULAKBİM, the National Thesis Center, ProQuest, and Google Scholar using the keywords “helicopter parenting” and “self-efficacy” initially identified 343 studies. After screening, 13 studies (14 effect sizes) with a total of 4,473 participants were included in the meta-analysis. Results indicated a small negative association between helicopter parenting and general self-efficacy ($r = -0.15$). Subgroup analyses revealed a stronger negative relationship in individualistic cultures compared to collectivistic cultures, and age significantly moderated the relationship, accounting for 88% of the variance.

Keywords: Helicopter parenting, general self-efficacy, meta-analysis, systematic review.

Giriş

Çocukların gelişiminde hayati bir rolü olan ebeveyn davranışları uzun yıllardır farklı disiplinlerin ilgisini çekmekte, çeşitli ebeveynlik stilleri tanımlanmakta ve bunların çocukları nasıl etkilediği araştırılmaktadır (Kuppens ve Ceulemans, 2019). Geleneksel olarak ebeveyn davranışlarının

duyarlılık ve talepkarlık olmak üzere iki boyutu olduğu kabul edilmektedir. Duyarlılık çocuğa gösterilen ilgi, sevgi ve desteğin derecesini yansıtırken; talepkarlık çocuğa uygulanan denetim ve katı disiplinin derecesini anlatmaktadır (Maccoby ve Martin, 1983). Baumrind (1991) bu iki boyuta dayalı olarak ebeveynlerin çocuk yetiştirme stillerini otoriter, demokratik, izin verici ve ihmalkar olmak üzere dört grupta sınıflandırmıştır. Baumrind'in bu sınıflandırması ebeveynlik araştırmalarına önemli bir katkı sağlamış olsa da dünyada yaşanan değişimler ve gelişimlerin sonucunda günümüzde ebeveynlerin çocuklarına yönelik tutumlarında değişimler meydana gelmiş ve yeni nesil ebeveynlik stilleri ortaya çıkmıştır. Bu stillerden biri de helikopter ebeveynliktir (Özdemir, 2023).

Helikopter ebeveynlik kavramı ilk olarak, Ginott'un (1969) *Between Parent and Teenager* isimli kitabında bahsettiği bir genç olan Lenard'ın annesi tarafından sürekli olarak izlenip kontrol edilmesi durumunu "*Annem bir helikopter gibi beni sürekli izliyor.*" şeklinde açıklamasıyla gündeme gelmiştir. Kavramın popülerlik kazanması ise Cline ve Fay'ın (1990) *Parenting with Love and Logic* isimli kitaplarında ebeveynlerin çocuklarına karşı aşırı koruyucu ve müdahil tutumlarını helikopter ebeveynlik olarak tanımlamalarıyla başlamıştır. Günümüzde helikopter ebeveynlik kavramı; özellikle de 1946-1964 yılları arasında dünyaya gelen, en varlıklı, en iyi eğitimi almış ve çocuklarına en iyiyi sunmaya kararlı olan bebek patlaması kuşağı ebeveynlerinin davranışlarını tanımlamak için kullanılmaktadır (van Ingen vd., 2015).

Helikopter ebeveynler işlevsel ve koruyucu ebeveynlik davranışlarını çocuklarının yaşına uygun olmayan şekilde, abartılı bir düzeyde sergileyerek, onların yaşamına aşırı derecede dahil olurlar (LeMoyne ve Buchanan, 2011). Çocuklarını yaşamlarının merkezine alan (Ashton-James, Kushlev ve Dunn, 2013), onlar için mükemmel bir dünya yaratma arzusunda olan helikopter ebeveynler, çocuklarının herhangi bir zorlukla karşılaşmasını istemezler (Cline ve Fay, 1990). Bu nedenle, çocuklarının hayatlarının tüm yönleriyle (kişisel, sosyal, finansal, akademik ya da mesleki fark etmeksizin) aşırı derecede ilgilenir (Shoup, Gonyea ve Kuh 2009), daima onların yaşamları hakkında bilgi edinmeye çalışırlar (Rote vd., 2020). Gün içerisinde tekrar tekrar arayarak ya da mesajlar yazarak çocuklarıyla iletişimde olur, çocuklarının kişilerarası ilişkilerine müdahale eder, karşılaştıkları engelleri ortadan kaldırır, onlar adına kararlar verir, çocuklarının çaba göstermesi gerekmeksizin hedeflerine ulaşması için uğraşırlar (Kouros, Booth-Butterfield ve Weber, 2014). Özellikle de çocuklarının eğitim yaşamı hakkında endişeler taşır, abartılı ilgi ve müdahaleleri sayesinde çocuklarının eğitim açısından avantaj elde edebileceğine inanırlar (LeMoyne ve Buchanan, 2011). Bu inançla, çocukları için akademik kararlar alır, çocukları akademik açıdan başarı elde edemediğinde de kötü hissederler (van Ingen vd., 2015). Helikopter ebeveynlerin üniversiteye giden çocuğunun ödevini düzenlediğini ya da akademik başarısını ve akademik uyumunu tartışmak için çocuğunun üniversite hocasını ziyaret ettiğini görmek olasıdır (Bradley-Geist ve Olson-Buchanan, 2014).

Helikopter ebeveynlik davranışları temelde iyi niyetli olsa da (Segrin, Woszidlo, Givertz, Bauer ve Taylor Murphy, 2012), çocukların ruh sağlığı ve beceri gelişimi açısından olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Çok sayıda çalışma, helikopter ebeveynlik davranışlarının üniversiteye giden çocukların iyi oluşunu olumsuz etkilediğini göstermektedir (Buchanan ve LeMoyne, 2020; Kouros, Pruitt, Ekas, Kiriaki ve Sunderland, 2017; Schifffrin, Yost, Power, Saldanha ve Sendrick, 2014; Seki, 2023; Su, McElwain ve Lin, 2022; Yam ve Kumcağız, 2021). Algılanan helikopter ebeveyn tutumu arttıkça üniversite çağındaki çocuklarda depresyon (Hong ve Cui, 2020; Turner, Faulk ve Garner, 2020; Wang, Lai, Yang, Yang ve Guo, 2021), anksiyete (Love, Cui, Allen, Fincham ve May, 2020; Trbovich vd., 2022) ve stres (Seki, Haktanir ve Şimşir Gökalep, 2023; Su, Lin ve McElwain, 2023; Trbovich vd., 2022) düzeyi de artmaktadır. Helikopter ebeveynler çocuklarının stresli yaşam olaylarıyla başa çıkabilmesi ve çatışmaları çözebilmesi için gereken öz-güven duygusunun ve temel yaşam becerilerinin gelişimini engelleyebilmekte (Kouros vd., 2017; Odenweller vd., 2014); çocuklarının yaşamlarıyla ilgili sorumluluk almalarına izin vermeyerek her türlü problemi onlar için çözdüklerinden dolayı çocuklarının başkalarına bağımlı olmasına yol açabilmektedirler (LeMoyne ve Buchanan, 2011). Helikopter ebeveynlerin çocukları düşük düzeyde öz-kontrol (Hong ve Cui, 2020; Wang vd., 2021), öz-düzenleme (Moilanen ve Manuel, 2019) ve yılmazlık (Dorrance Hall, Shebib ve Scharp, 2021; Seki vd., 2023) gösterebilmektedir.

Ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkinin niteliği ve ebeveynlik uygulamaları çocukların benlik algılarının önemli bir belirleyicisi olduğundan (Dokuyan, 2016) dolayı, helikopter ebeveynlik davranışlarının çocukların gelişimini etkilediği konulardan birinin de öz-yeterlik algısı olduğu ileri sürülmektedir (Reed, Duncan, Lucier-Greer, Fixelle ve Ferraro, 2016). Sosyal Öğrenme Kuramı'nın önemli bir kavramı olan öz-yeterlik; kişinin belirli bir görevi başarıyla yerine getirme kapasitesine yönelik inancı olarak tanımlanmaktadır (Bandura, 1977; Heslin ve Klehe, 2006). Öz-yeterlik çoğunlukla göreve özgü ya da durumsal bir yapı olarak görülse de genelleştirilmiş bir öz-yeterlik duygusunun var olabileceği de belirtilmektedir (Chen, Gully ve Eden, 2001). Bu bağlamda, genel öz-yeterlik; çeşitli stresli durumlarla etkili bir şekilde başa çıkma konusunda istikrarlı bir kişisel yetkinlik duygusunu ifade etmektedir (Luszczynska, Scholz ve Schwarzer, 2005). Bireyin zorlayıcı ya da yeni olan pek çok durumla başa çıkma yeteneğine yönelik sahip olduğu bu genel güven duygusu; engeller ya da olumsuz durumlarla karşı karşıya kaldığında başa çıkma davranışları gösterip göstermeyeceğini, başa çıkmak için ne kadar çaba harcayacağını ve bunu ne kadar sürdürebileceğini belirlemektedir (Scholz, Doña, Sud ve Schwarzer, 2002).

Genel öz-yeterlik düzeyi yüksek olan kişiler stresli durumlardan kazanç sağlayabilmekte (Lu, Du ve Xu, 2016), daha umutlu olabilmekte (Ekinci ve Koç, 2023), stres ve hastalıklardan uzak kalarak yaşamdan daha çok doyum alabilmekte (Di, Nie, Chua, Chye ve Teo, 2023) ve daha yüksek düzeyde iyi oluş yaşayabilmektedir (Giblett ve Hodgins, 2023). Doğurduğu olumlu sonuçlar nedeniyle öz-yeterliğin gelişimini etkileyen faktörleri anlamak önemlidir. Bu bağlamda, Bandura (1981) öz-yeterliğin dört kaynaktan beslendiğine dikkat çekmektedir. Bunlar; (1) kişinin geçmişteki başarı ya da başarısızlık deneyimleri, (2) başkalarının başarılı ya da başarısız deneyimlerine ilişkin gözlemler, (3) başkalarının motive edici sözleri ve (4) fizyolojik durumdur (Bandura, 1981). Bu faktörlerden en önemlisi bireyin geçmişteki deneyimleridir. Geçmişte başarılı deneyimlere sahip olmak bireyin kendi yeteneklerine olan güvenini arttırabilmektedir (Bandura, 1977). Öz-yeterlik inançlarının ilk olarak aile içinde gelişmesi nedeniyle, çocuklara başarı duygusunu yaşayabilecekleri deneyimler sağlayan ebeveynlerin olumlu öz-yeterlik inançlarının gelişimini destekleyecekleri söylenebilir. Ebeveynlerin çocuklarına zorlukların üstesinden gelebilecekleri konusunda cesaretlendirici söylemlerde bulunmaları da öz-yeterlik inançlarının gelişimini olumlu yönde etkileyebilir (Schunk ve Pajares, 2009). Diğer taraftan, helikopter ebeveynlerin çocuklarının problem çözme süreçlerine aşırı derecede dahil olmaları nedeniyle onlara kendi yaşamlarıyla başa çıkamayacakları yönünde bir mesaj iletiyor olmaları (van Ingen vd., 2015) ve çocuklarının yeterlik duygusu kazanmalarını engellemeleri olasıdır (Cook, 2020). Nitekim çeşitli çalışmalarda helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasında negatif yönde ilişki olduğu görülmektedir (Bunchanan ve LeMoyne, 2020; Darlow, Norvilitis ve Schuetze, 2017; Lin ve Rahim, 2020; Love vd., 2020; Reed vd., 2016; Van Ingen vd., 2015). Ancak literatürde helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığına yönelik bulgular da mevcuttur (Flower, 2021; Jung vd., 2019; Ratcliff, 2020; Zong ve Hawk, 2022). Helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi inceleyen bireysel çalışmalardan elde edilen tekil bulgular aracılığıyla iki değişken arasındaki ilişkinin niteliğine yönelik kesin bir yargıya varmak güç görünmektedir. Bulgular arasındaki farklılıkların; örneklem özellikleri, örneklem büyüklüklerindeki değişkenlikler, helikopter ebeveynlik ve genel öz-yeterliği ölçmek için kullanılan ölçeklerin kavramsal kapsamındaki farklılıklar ile ebeveyn değişkeninin ölçülme biçiminden (anne ve baba puanlarının ayrı analiz edilmesi ya da tek bir bileşik skor oluşturulması gibi) kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Ayrıca iki değişken arasındaki ilişkinin kültürel özelliklere duyarlı olup olmadığı da mevcut çalışmalar temelinde açık biçimde ortaya konmamıştır. Geçmiş çalışmaların bulguları sistematik bir nicel senteze tabi tutulmamış olduğundan, ilişkinin gerçek büyüklüğü ve yönü belirsizliğini korumaktadır. Bu noktada, biriken alan yazının sistematik olarak incelenmesini, farklı çalışmaların bulgularının bir araya getirilerek yeniden analiz edilmesini ve daha genel sonuçlara ulaşılmasını mümkün kılan meta-analiz yöntemi (Şen ve Yıldırım, 2020), helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyle ilgili literatürde var olan eksikliği gidermede etkili olabilecek bir çerçeve sunmaktadır. Bu doğrultuda araştırmada, helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlayan bireysel çalışmaların ulaştığı sonuçların meta-analiz yöntemiyle birleştirilerek aşağıdaki sorulara yanıt bulunması amaçlanmaktadır:

- 1) Helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkide etki büyüklüğü nedir?

- 2) Kültür (bireyci - toplulukçu) helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkide nasıl bir düzenleyici rol oynamaktadır?
- 3) Yaş helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin gücünü nasıl etkilemektedir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma, helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi inceleyen bireysel çalışmaların sistematik bir şekilde taranarak, ulaşıkları sonuçların bir araya getirilip yeniden analiz edilmesine dayanan bir meta-analiz çalışmasıdır. Meta-analiz; bireysel araştırmacılar tarafından, belli bir konu üzerine birbirinden bağımsız olarak, farklı zamanlarda, farklı katılımcılarla ve hatta farklı ölçme araçları kullanılarak gerçekleştirilmiş, birbirinden farklı sonuçlar ortaya koyan araştırmaların belli ölçütler çerçevesinde bir araya getirilip sınıflandırılarak yorumlanmasını içeren, birden fazla çalışmanın sonuçlarını tek bir sonuçta birleştirmeye imkan tanıyan bir üst analiz yöntemidir (Aksoy Kürü, 2021; Şen ve Yıldırım, 2020).

Tarama Stratejileri

Araştırma kapsamına dahil edilecek çalışmaların sistematik olarak incelenmesi sürecinde PRISMA 2020 (Preferred Reporting Items for Systematic reviews and Meta-Analyses Statement 2020) rehberi temel alınmıştır (Page vd., 2021). Tarama işlemi 2023 yılı Aralık ayı içerisinde, makaleler için Web of Science (WOS), Scopus, Springer, Taylor ve Francis, Wiley, Ulakbim ve Google Scholar veri tabanları; tezler için ise Proquest ve YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden gerçekleştirilmiştir. Türkçe yayınların taranmasında “helikopter ebeveyn”, “helikopter ebeveynlik” ve “öz-yeterlik” anahtar kelimeleri; İngilizce yayınların taranmasında ise “Helicopter parenting”, “Overparenting”, “Over-parenting”, “Overbearing”, “Over parenting”, “Overinvolved parenting”, “Overprotective parenting” ve “self-efficacy” anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Taramalarda herhangi bir yıl sınırlaması getirilmemiştir.

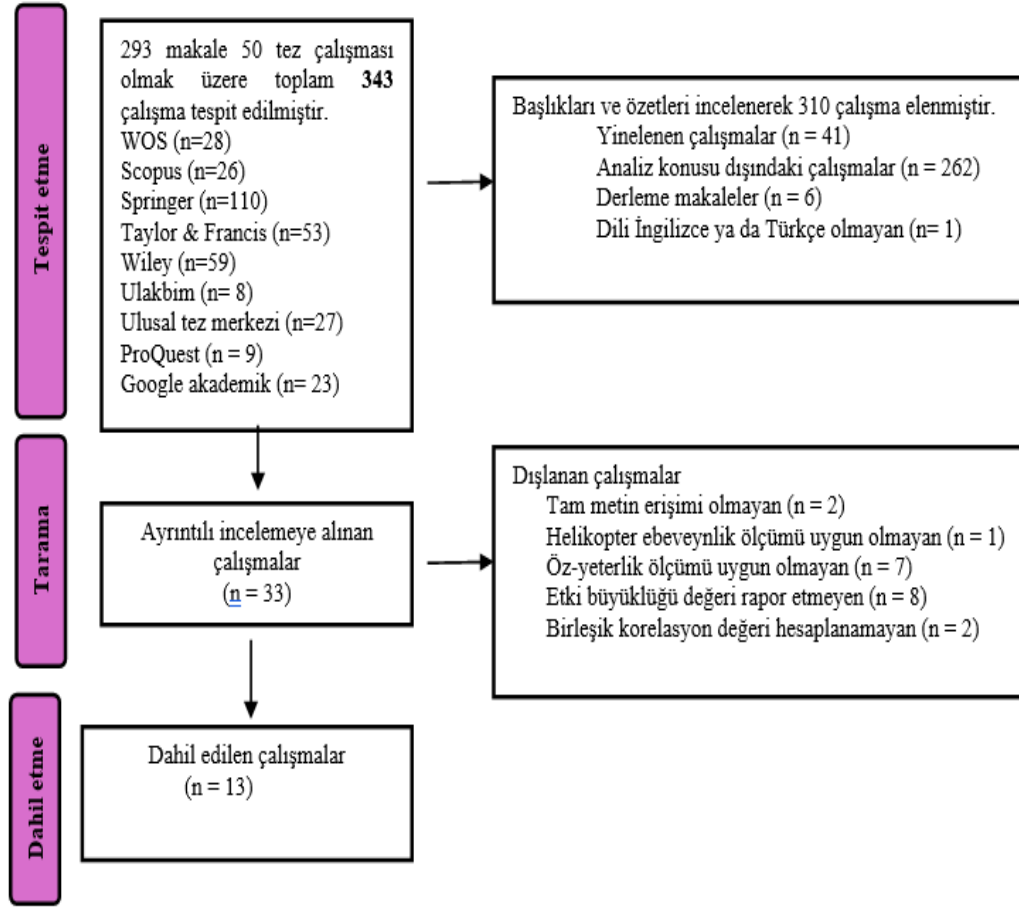
Dahil Edilme ve Dışlanma Kriterleri ile Kodlama Süreci

Yapılan literatür taraması sonucunda incelenen çalışmaların meta-analize dahil edilmesinde şu ölçütler dikkate alınmıştır: (a) yayın dili Türkçe ya da İngilizce olan çalışmalar, (b) tam metnine ulaşılabilen çalışmalar, (c) helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırma makaleleri ya da tez çalışmaları, (d) gerekli istatistiksel bilgileri (N ve r) rapor eden çalışmalar, (e) helikopter ebeveynlik ve öz-yeterlik için toplam puan veren ölçme araçlarını kullanan araştırmalar ve (f) araştırma örnekleminin ebeveynler olmadığı çalışmalar.

Şekil 1’de görüldüğü üzere, yapılan literatür taraması sonucunda, 293 makale, 50 tez çalışması olmak üzere toplam 343 çalışmaya ulaşılmıştır. Ulaşılan çalışmaların öncelikle başlıkları ve özetleri incelenmiş, dili Türkçe ya da İngilizce olmayan, derleme türündeki, helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi ele almayan ve yinelenen çalışmalar çıkarılmıştır. Ayrıntılı olarak incelemeye alınan 33 çalışmadan tam metin erişimi olmayan, helikopter ebeveynlik ve öz-yeterlik ölçümünde uygun ölçme araçlarını kullanmayan ve meta-analiz için gereken istatistiksel bilgileri rapor etmeyen çalışmalar elenmiştir. Yapılan bu ayrıntılı incelemelerin sonucunda 13 çalışmanın meta-analize dahil edilmek için uygun ölçütlere sahip olduğu belirlenmiştir.

Meta-analize dahil edilmesine karar verilen 13 çalışma için kodlama işlemi çalışmanın yazarı(ları), yayın yılı, yapıldığı ülke, yayın türü, katılımcıların özellikleri (N , yaş, cinsiyet), kullanılan ölçme araçları ve korelasyon değerlerini içerecek şekilde gerçekleştirilmiştir. Kodlama işleminin güvenilirliğini kontrol etmek amacıyla; araştırmacı üç ay ara ile kodlamayı iki kez gerçekleştirmiş ve iki kodlama arasındaki uyuma ilişkin Cohen Kappa katsayısı 0.98 olarak hesaplanmıştır. Kalite kontrol

incelemeleri kapsamında, meta-analize dahil edilen araştırmalarda kullanılan ölçme araçlarının geçerlik ve güvenirlik bakımından yeterli olup olmadığı incelenmiştir.

Şekil 1. Literatür Tarama Aşamalarını Gösteren PRISMA Diyarımı

Verilerin Analizi

Verilerin analizi Comprehensive Meta Analysis (CMA) 3.0 programı aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. İki değişken arasındaki ilişkiyi inceleyen bireysel araştırmaların bir araya getirilmesiyle gerçekleştirilen meta-analiz çalışmalarında korelasyona dayalı etki büyüklüğünün hesaplanmasında korelasyon katsayıları kullanılmaktadır (Borenstein, Hedges, Higgins ve Rothstein, 2009). Bu çalışmada da helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişki korelasyon katsayısına dayalı etki büyüklüğü aracılığıyla incelenmiştir. Bu kapsamda, meta-analiz işlemi Pearson korelasyon katsayıları (r) ve örneklem büyüklükleri (N) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bir çalışmada birden fazla örneklem grubu ile çalışıldığı için birden fazla etki büyüklüğünün rapor edildiği durumlarda, söz konusu çalışmalar örneklem grupları dikkate alınarak ayrı çalışmalar olarak değerlendirilmiştir (Jung vd., 2019). Aynı çalışmada birden fazla ölçme aracı kullanılması nedeniyle birden fazla etki büyüklüğünün rapor edildiği durumlarda ise oluşan bağımlılık problemini çözmek için “birleşik korelasyon” değeri hesaplanmıştır (Hunter ve Schmidt, 2004; Şen ve Yıldırım, 2020). Örneğin helikopter ebeveynliği ölçmek için birden fazla ölçme aracına yer veren (Ratcliff, 2020) ya da anneden ve babadan algılanan helikopter ebeveynliği ayrı ayrı ölçen (Love vd., 2020; Jung vd., 2019; van Ingen vd., 2015) çalışmalarda birleşik korelasyon değeri hesaplaması yapılmıştır.

Meta-analizde etki büyüklüğü analizleri, sosyal bilimler araştırmalarına uygunluğu vurgulanan rastgele etkiler modeli çerçevesinde gerçekleştirilmiştir (Field ve Gillett, 2010). Çalışmalar arasında heterojen bir dağılımın olup olmadığı heterojenlik testine ilişkin Q değeri, serbestlik derecesi ve p

değerleri aracılığıyla incelenmiştir. Yayın yanlılığı analizleri kapsamında, huni grafiği incelenmiş, Rosenthal (1979) ve Orwin (1983) tarafından önerilen yöntemlere dayalı olarak güvenli N değerleri hesaplanmış, Begg ve Mazumdar (1994) tarafından önerilen yöntem ile Kendall's tau b değeri incelenmiş ve Egger, Smith, Schneider ve Minder (1997) tarafından önerilen regresyon testi gerçekleştirilmiştir. Meta-analiz işlemi gerçekleştirilirken literatürde önerildiği üzere (Borenstein vd., 2009; Hedges ve Olkin, 1985), Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayıları (r), Fisher z değerine dönüştürülerek hesaplanmış ve bulgular rapor edilirken tekrar Pearson r değerine dönüştürülerek yorumlanmıştır. Korelasyona dayalı etki büyüklüklerinin yorumlanmasında Cohen Manion ve Morrison (2007) tarafından önerilen ölçütler dikkate alınmıştır (0.00 - 0.10 çok zayıf, 0.10 - 0.30 zayıf, 0.30 - 0.50 orta, 0.50 - 0.80 güçlü, > 0.80 çok güçlü).

Kültür değişkeninin (bireyci ve toplulukçu) etkisini incelemek amacıyla alt grup meta-analizleri yapılmıştır. Her alt grup için etki büyüklükleri ve %95 güven aralıkları (GA) hesaplanmış, moderatör etkisi Qb testi ile test edilmiştir. Yaş değişkeni için ise meta-regresyon analizi uygulanmıştır. Sürekli değişken olarak yaşı, helikopter ebeveynlik ile öz-yeterlik ilişkisini nasıl etkilediği β katsayısı, standart hata, güven aralığı ve anlamlılık testleri ile değerlendirilmiştir.

Araştırma Etiği

Bu makale sistematik derleme türünde hazırlandığından dolayı etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Bulgular

Meta-Analize Dahil Edilen Birincil Çalışmalara İlişkin Veriler

Tablo 1'de görüldüğü üzere, meta-analizde yer alan çalışmalar 2014 ile 2023 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. 13 çalışmanın 10'u makale, 3'ü de tezdur. Çalışmaların hepsinde katılımcılar üniversite öğrencilerinden oluşmakta; ancak bir çalışmada (Zong ve Hawk, 2022), üniversite öğrencilerinin yanı sıra lise öğrencilerinin de araştırmaya dahil edildiği görülmektedir. 8 çalışma Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD), 2 çalışma Türkiye'de, 1 çalışma Hindistan'da, 1 çalışma Çin'de ve 1 çalışma da hem ABD hem de Kore'de yürütülmüştür.

Tablo 1

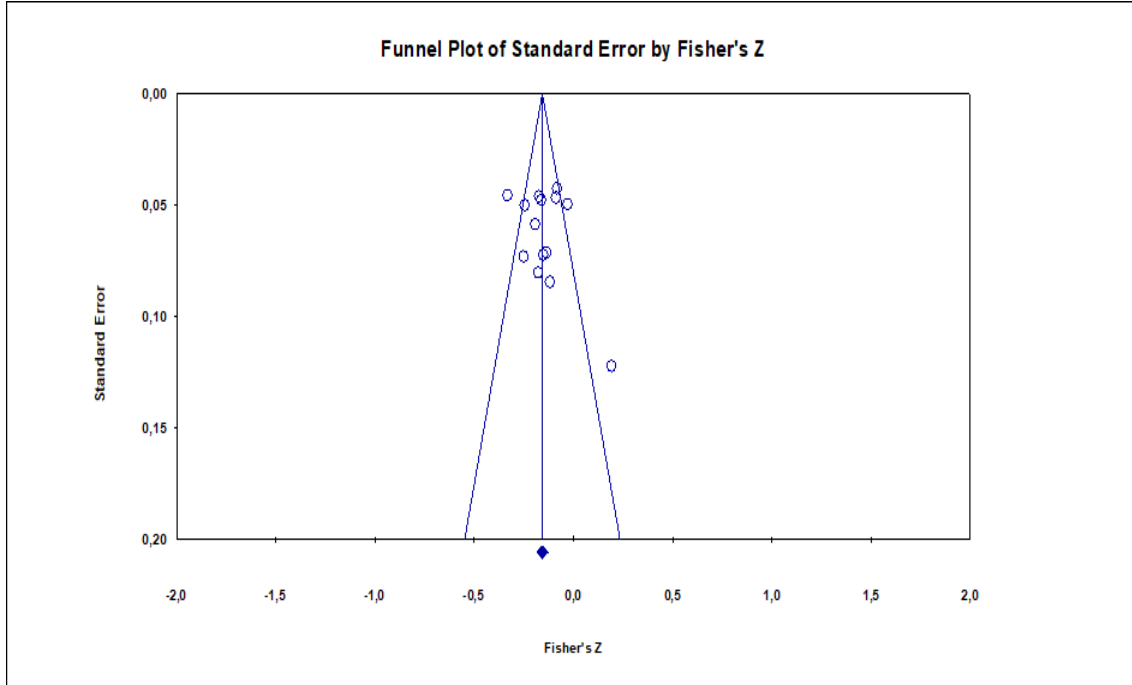
Meta-Analizde Yer Alan Çalışmaların Özellikleri

No	Yazar, Yıl, Ülke	Tür	Katılımcılar	Veri toplama araçları	
				Helikopter Ebeveynlik	Genel Öz-yeterlik
1	Bradley-Geist ve Olson-Buchanan (2014), ABD	Makale	Üniversite öğrencileri n = 482 (217 kadın, 265 erkek) 34 yaşından küçük Myaş (SS) = 23.04 (2.98)	-Aşırı Ebeveynlik Ölçeği (Bradley-Geist ve Olson-Buchanan, 2014)	-Öz-Yeterlik Ölçeği (Sherer, 1982)
2	Van Ingen vd. (2015), ABD	Makale	Üniversite öğrencileri n = 190 (132 kadın, 55 erkek, 3 transseksüel) Yaş ranjı = 16-28 Myaş (SS) = 20.03 (1.81)	-Ana Babaya Bağlanma Ölçeği'nin Aşırı Koruma Alt Ölçeği (Parker, Tupling ve Brown, 1979)	-Öz-Yeterlik Ölçeği (Sherer, Maddux, Mercandante, Prentice-Dunn ve Jacobs, 1982)
3	Reed vd. (2016), ABD	Makale	Üniversite öğrencileri n = 461 (372 kadın, 89 erkek) Yaş ranjı = 18-25 Myaş = 19.66	-Helikopter Ebeveynlik ve Özerklik Destekleyici Davranışlar Ölçeği'nin Helikopter Ebeveynlik alt Ölçeği (Schiffman vd. 2014)	-Genel Öz-yeterlik Ölçeği (GSES-12; Sherer vd., 1982)
4	Darlow vd. (2017), ABD	Makale	Üniversite öğrencileri n = 294 (241 kadın, 53 erkek) Yaş ranjı = 18-26 Myaş (SS) = 20.54 (1.61)	-Helikopter Ebeveynlik Ölçeği (LeMoyne ve Buchanan 2011)	-Uluslararası Kişilik Madde Havuzu (IPIP)- Öz-Yeterlik Ölçeği

					(Goldberg vd., 2006)
5	Jung vd. (2019), ABD	Makale	Üniversite öğrencileri n=200 (135 kadın, 63 erkek, 2 kayıp) Yaş (SS) = 19.71 (1.47)	-Helikopter Ebeveynlik Ölçeği (Padilla-Walker ve Nelson, 2012)	-Genel Öz-yeterlik Ölçeği (GSE-6, Romppel vd., 2013; Schwarzer ve Jerusalem, 2010)
	Jung vd. (2019), Kore		Üniversite öğrencileri n=143 (74 kadın, 69 erkek) Yaş (SS) = 21.99 (1.95)	-Helikopter Ebeveynlik Ölçeği (Padilla-Walker ve Nelson, 2012)	-Genel Öz-yeterlik Ölçeği (GSE-6, Romppel vd., 2013; Schwarzer ve Jerusalem, 2010)
6	Love vd. (2020), ABD	Makale	Üniversite öğrencileri N=473 Yaş aralığı = 18-39 Yaş (SS) = 19.78 (1.82)	-Helikopter Ebeveynlik Ölçeği (LeMoyne ve Buchanan 2011)	-Genel Öz-yeterlik Ölçeği (GSES-12; Sherer vd., 1982)
7	Ratcliff (2020), ABD	Tez	Üniversite öğrencileri n=158 (118 kadın, 38 erkek, 2 diğer) Yaş aralığı = 18-25 Yaş (SS) = 20.28 (1.92)	-Helikopter Ebeveynlik Ölçeği (LeMoyne ve Buchanan 2011) -Ana Babaya Bağlanma Ölçeği'nin Aşırı Koruma Alt Ölçeği (Parker vd., 1979) -Helikopter Ebeveynlik Envanteri (Odenweller vd., 2014) -Helikopter Ebeveynlik ve Özerklik Destekleyici Davranışlar Ölçeği (Schiffman vd., 2014)	-Yeni Genel Öz-yeterlik Ölçeği (Chen vd., 2001)
8	Flower (2021), ABD	Tez	Üniversite öğrencileri n= 194 (126 kadın, 68 erkek) 18 yaşından büyük	-Helikopter Ebeveynlik Envanteri (Odenweller vd., 2014)	-Genel Öz-yeterlik Ölçeği (GSES-12; Sherer vd., 1982)
9	Bhatt ve Khan (2021), Hindistan	Makale	Üniversite öğrencileri N= 70 Yaş aralığı 18-25	-Helicopter Parenting Measure Scale (Hind, 1996)	-Genel Öz-yeterlik Ölçeği (GSE-10, Schwarzer ve Jerusalem, 2010)
10	Zong ve Hawk (2022), Çin	Makale	Gençler (Lise öğrencileri ve üniversitenin ilk iki yılında olan öğrenciler) n=408 Yaş aralığı = 15-17 Yaş (SS) = 17.37 (0.753)	-Helikopter Ebeveynlik Ölçeği (Zong ve Hawk, 2022) -Helikopter Ebeveynlik ve Özerklik Destekleyici Davranışlar Ölçeği (Schiffman vd. 2014)	-Öz-Yeterlik Ölçeği (Sherer vd., 1982)
11	Özatl (2022), Türkiye	Tez	Üniversite 1. sınıf öğrencileri n=402 (239 kadın, 163 erkek) Yaş aralığı = 18-26	-Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutum Ölçeği (Yılmaz, 2019)	-Genel Öz-yeterlik Ölçeği (Sherer vd., 1982; Yıldırım ve İlhan, 2010)
12	Gökarp (2023), Türkiye	Makale	Üniversite öğrencileri n=556 (447 kadın, 109 erkek) Yaş aralığı = 18-30 Yaş (SS) = 21.02 (2.01)	-Helikopter Ebeveynlik Ölçeği (LeMoyne ve Buchanan 2011)	-Genel Öz-yeterlik Ölçeği (GSE-10, Schwarzer ve Jerusalem, 2010)
13	Jiao ve Segrin (2023), ABD	Makale	Üniversite öğrencileri n=442 (301 kadın, 140 erkek, 1 diğer) Yaş (SS) = 20.28 (1.48)	-Birleştirilmiş Helikopter Ebeveynlik Ölçeği (Schiffman vd., 2019)	-Yeni Genel Öz-yeterlik Ölçeği (Chen, vd., 2001)

Yayım Yanlılığına İlişkin Bulgular

Meta-analiz çalışmalarında yayım yanlılığını test etmek için huni grafiği, Rosenthal'ın güvenli N istatistiği, Orwin'in güvenli N istatistiği, Kendall'ın S istatistiği, Egger testi ile Duval ve Tweedie testi sonuçlarından yararlanılmaktadır (Şen ve Yıldırım, 2020).

Şekil 2. Yayım Yanlılığına İlişkin Huni Grafiği

Huni grafiklerinde, çalışmaların birleşik etki büyüklüğü etrafında simetrik olarak dağılması durumunda yayım yanlılığının olmadığı söylenmektedir (Şen ve Yıldırım, 2020). Bu bağlamda, Şekil 2 incelendiğinde, meta-analiz kapsamında yer alan çalışmaların genel olarak simetrik dağılım sergilediği söylenebilir. Genel etki büyüklüğünü anlamsız bir düzeye indirebilmek için Rosenthal'ın Güvenli N istatistiği sonuçları sıfır etki büyüklüğüne sahip olan 331, Orwin'in Güvenli N istatistiği sonuçları ise 2183 çalışmaya ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Kendall's tau b değeri 0.13, tek kuyruklu p değeri 0.256, çift kuyruklu p değeri ise 0.511 olarak bulunmuştur. Egger testi sonucunda $\beta_0 = 1.47$, %95 güven aralığı $(-2.56, 5.49)$, $t = 0.80$, $sd = 12$ olarak bulunmuş olup; tek kuyruklu p değeri 0.221, çift kuyruklu p değeri 0.442 olarak hesaplanmıştır. Kendall'ın istatistiği ve Egger'in regresyon testi sonucunda elde edilen p değerlerinin 0.05'ten büyük olması yayım yanlılığının olmadığına göstergeleridir (Şen ve Yıldırım, 2020). Son olarak Duval ve Tweedie'nin kırp ve doldur yöntemi sonuçları, huni grafiğinin soluna 1 yapay çalışma eklenmesi ile yayım yanlılığı olmama durumunun daha kuvvetli hale geleceğini göstermiştir.

Heterojenlik Testi Sonuçları

Tablo 2

Heterojenlik Testi Sonuçları

Q	$Sd(Q)$	p	I^2
40.33	13	0.000	67.76

Meta-analiz çalışmalarında elde edilen etki büyüklüğü değerlerinin ne ölçüde heterojen bir dağılım gösterdiğinin incelenmesinde Q ve I^2 istatistiği yöntemleri kullanılmaktadır. Q istatistiği sonucunda elde edilen p değerinin anlamlı olması ($p < 0.05$) heterojen dağılımın göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Şen ve Yıldırım, 2020). I^2 değerinin % 25 olması düşük, %50 olması orta, %75

olması ise yüksek düzeyde heterojenliğin ölçütü olarak kabul edilmektedir (Higgins, Thompson, Deeks ve Altman, 2003). Tablo 2’de görüldüğü üzere, meta-analize dahil edilen çalışmalar heterojenlik testine tabi tutulduğunda $Q(sd = 13)$ istatistiği değeri 40.33 olarak tahmin edilmiştir ($p < 0.001$). I^2 değeri ise 67.76 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre, incelenen çalışmalar arasında anlamlı bir farklılık olduğu, bir diğer deyişle çalışmalardan elde edilen etki büyüklüğü değerlerinin heterojen bir dağılım gösterdiği söylenebilir.

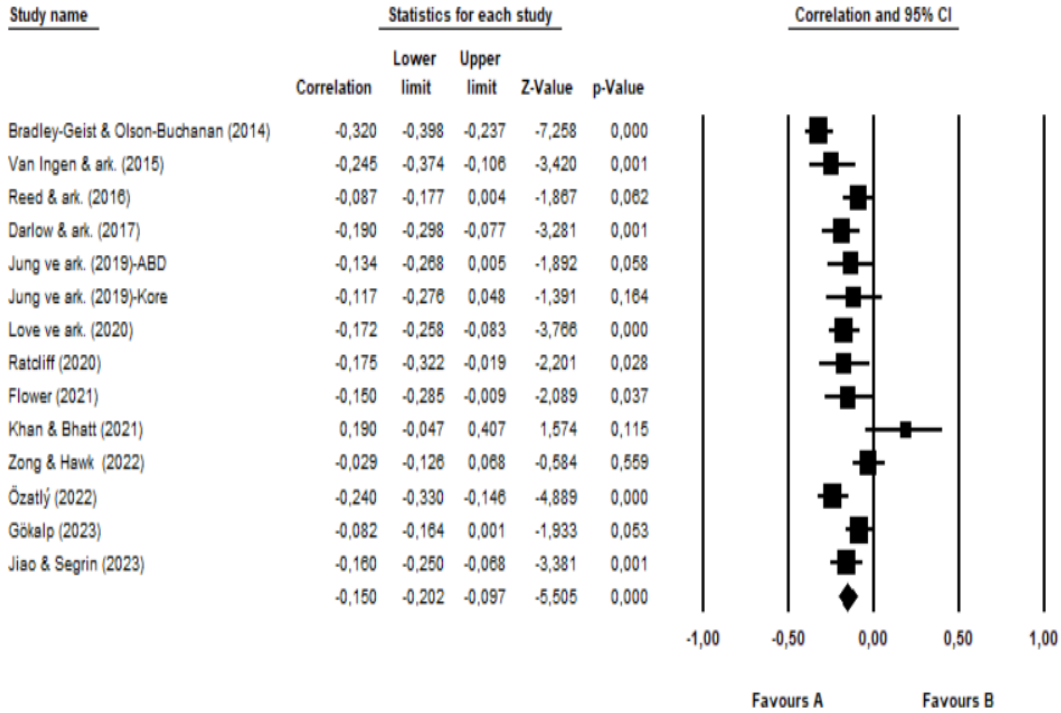
Genel Meta-Analiz Sonuçları

Tablo 3

Rastgele Etkiler Modeli Çerçevesinde Hesaplanan Etki Büyüklüğü Bulguları

<i>r</i>	<i>z</i>	<i>SH</i>	%95 <i>GA alt</i>	%95 <i>GA üst</i>
-0.15	-5.51	0.03	-0.20	-0.10

Tablo 3’te görüldüğü üzere, algılanan helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi inceleyen 14 çalışma üzerine yapılan meta-analizin bulguları, zayıf düzeyde ($r = -0.15$) negatif bir etki büyüklüğüne işaret etmektedir.

Şekil. 3. Orman Grafiği

Moderatör Analizi Sonuçları

Tablo 4

Kültüre Göre Helikopter Ebeveynlik ve Genel Öz-Yeterlik İlişkisinin Moderatör Analizi

Moderatör	Alt gruplar	k	r	%95 <i>GA</i>	<i>I</i> ²	<i>Q</i> _b	<i>sd</i>	<i>p</i>
Kültür	Bireyci	9	-0.19	[-0.22, -0.15]	51.53	7.48	1	0.006
	Toplulukçu	5	-0.10	[-0.15, -0.05]	75.53			

Kültürün moderatör etkisini test etmek amacıyla gerçekleştirildikleri ülkelere göre meta-analize dahil edilen çalışmalar bireyci ve toplulukçu kültür kategorilerine ayrılarak, analog ANOVA yaklaşımıyla alt grup analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Amerika Birleşik Devletleri’nde

gerçekleştirilen 9 çalışma bireyci, Kore, Hindistan, Çin ve Türkiye’de gerçekleştirilen 5 çalışma ise toplulukçu olarak tanımlanmıştır. Tablo 4’te görüldüğü üzere, kültürün moderatör rolünü incelemek amacıyla yapılan alt grup analizi sonucunda bireyci kültürlerde helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin ($r = -0.19$) toplulukçu kültürlerde ($r = -0.10$) kıyasla daha güçlü olduğu görülmüştür. Moderatör analizi kültürün ilişkiyi anlamlı biçimde farklılaştırdığını göstermiştir ($Qb = 7.48, p = 0.006$).

Tablo 5

Yaşa Göre Helikopter Ebeveynlik ve Genel Öz-Yeterlik İlişkisinin Moderatör Analizi

Moderatör	k	β	SH	%95 GA	z	p
Yaş	11	-0.04	0.01	[-0.07, -0.02]	-3.74	0.000

Yaşın moderatör etkisini test etmek amacıyla meta-regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Meta-regresyon analizine örneklemin yaş ortalamasını raporlayan 11 çalışma dahil edilmiştir. Tablo 5’te görüldüğü üzere, meta-regresyon modeli moderator (yaş) etkisini anlamlı bulmuştur ($Qm = 13.97, sd = 1, p = 0.000$). Buna göre, yaş helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi anlamlı şekilde etkilemektedir ($\beta = -0.04, p < .001$). Bu negatif β , yaş arttıkça helikopter ebeveynlik ile öz-yeterlik arasındaki olumsuz ilişkinin biraz daha güçlendiğini göstermektedir. Model heterojenliğin önemli bir kısmını açıklamış ve model sonrası kalan heterojenlik anlamlı bulunmamıştır ($I^2 = \% 18, Q = 10.98, sd = 9, p = 0.277$). Model öncesi toplam heterojenlik ise yüksek bulunmuştur. ($I^2 = \% 65.56, Q = 29.04, sd = 10, p = 0.001$). Moderatörün açıklama gücü yüksek olup $R^2 = 0.88$ olarak hesaplanmıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu çalışmada algılanan helikopter ebeveyn davranışları ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların sistematik olarak gözden geçirilmesi ve çalışmalardan elde edilen bulguların bir araya getirilerek ortalama etki büyüklüğünün belirlenmesi ve söz konusu ilişkide kültür (bireyci - toplulukçu) ve yaş değişkenlerinin düzenleyici rollerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, yapılan sistematik inceleme sonucunda 13 çalışmaya ulaşılmış ve bu çalışmalarından elde edilen 14 etki büyüklüğü değeri ve 4473 katılımcıya ait veriler aracılığıyla meta-analiz gerçekleştirilmiştir.

4473 katılımcıya ait verilerden ve 13 birincil çalışmadan elde edilen 14 etki büyüklüğü değeri ile gerçekleştirilen meta-analiz sonucunda; helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin ortalama etki büyüklüğünün ($r = -0.15$) Cohen ve arkadaşlarının (2007) sınıflandırması dikkate alındığında zayıf olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, ebeveynlerin helikopter davranışlarındaki artışın, çocukların genel öz-yeterlik algılarının gelişimini olumsuz yönde etkilese de bu etkinin önemsiz ya da küçük olduğuna işaret etmektedir. Ya da tam tersi şekilde çocukların genel öz-yeterlik düzeyinin düşük olması durumunda ebeveynlerin helikopter ebeveyn davranışlarıyla daha çok meşgul olmaları olası olsa da bu önemli bir olasılık gibi görünmemektedir. Bununla birlikte, Funder ve Ozer (2019) psikoloji araştırmalarında etki büyüklüğü yorumlanırken, küçük de olsa göz ardı edilmemesi gerektiğine dikkat çekmektedir.

Helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki negatif yönlü ilişki, ebeveynlerin aşırı müdahaleci davranışlarının özerkliği kısıtlayarak ve bağımsız karar alma fırsatlarını sınırlandırarak yeterlilik algısı üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceğini (Bacikova-Sleskova ve Kapetanovic, 2025) ileri süren öz belirleme kuramını (Deci ve Ryan, 2000) destekleyici niteliktedir. Bununla birlikte, helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin düşük düzeyde bulunması, öz-yeterliğin bireyin geçmiş başarı deneyimleri, gözlem yoluyla öğrenme, sözel ikna, fizyolojik ve duygusal durumlar gibi çok sayıda faktörden etkilenen çok boyutlu bir yapı (Bandura, 1977) olmasıyla açıklanabilir. Nitekim öz-yeterlik kuramı, bireylerin yeterlik algılarının yalnızca ebeveyn tutumlarından değil farklı sosyal ve bilişsel deneyimlerden beslendiğini vurgulamaktadır (Bandura, 1997).

Meta-analize dahil edilen 13 çalışmanın büyük bir bölümünün (n = 8) Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleştirildiği ve helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasında negatif yönlü bir ilişkinin varlığını tespit ettiği görülmektedir. Amerika Birleşik Devletleri, bireysel özerklik, bağımsızlık ve kişisel başarı gibi değerlerin ön planda olduğu bireyci bir kültürel yapıya sahiptir (Hofstede, 2001; Triandis, 2018). Buna karşın daha çok toplulukçu kültür olarak tanımlanan Türkiye (Gökalp, 2023; Özatlı, 2022) ve Çin'de (Zong ve Hawk, 2022) yürütülen çalışmaların sonuçları da helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin yönünün ve düzeyinin benzer olduğunu göstermektedir. Bu durum, helikopter ebeveynlik davranışlarının çocukların psikolojik gelişimi üzerindeki bazı etkilerinin kültürler arası benzerlikler gösterebileceğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, literatürde helikopter ebeveynlik davranışlarının etkilerinin kültürel bağlama göre farklılaşabileceği de vurgulanmaktadır (Hwang vd., 2022). Nitekim bu araştırmada gerçekleştirilen kültüre dayalı alt grup meta-analizi sonuçları, bireyci kültürlerde helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkinin toplulukçu kültürlerle kıyasla daha güçlü olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgu, bireyci kültürlerde bireysel özerklik ve bağımsızlık beklentilerinin daha yüksek olması nedeniyle ebeveynlerin aşırı müdahaleci veya kontrol edici tutumlarının bireylerin kendi yeterliliklerine ilişkin algılarını daha belirgin biçimde zayıflatabileceği şeklinde yorumlanabilir. Buna karşılık toplulukçu kültürlerde ebeveyn müdahalesinin daha normatif bir ebeveynlik pratiği olarak algılanabilmesi, söz konusu ilişkinin görece daha zayıf düzeyde ortaya çıkmasına katkıda bulunabilir.

Meta-regresyon analizi sonuçları, yaş değişkeninin helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkide anlamlı bir düzenleyici rol oynadığını ve modeldeki varyansın %88'ini açıkladığını göstermektedir. Bu bulgu, helikopter ebeveynlik davranışlarının çocuklar üzerindeki etkilerinin çocuğun gelişimsel dönemine bağlı olarak farklılaşabileceğini ortaya koymakta ve özellikle yaşı bu ilişkide kritik bir değişken olduğuna işaret etmektedir. Meta-analize dahil edilen 13 çalışmanın tamamı üniversite öğrencileriyle gerçekleştirilmiş olup, yalnızca bir çalışmada (Zong ve Hawk, 2022) üniversite öğrencilerinin yanı sıra lise öğrencileri de araştırmaya dahil edilmiştir. Bu durum, mevcut bulguların büyük ölçüde üniversite çağındaki genç yetişkinlere dayandığını göstermektedir. Literatürde helikopter ebeveynliğin etkilerinin bireylerin yaş ve gelişimsel dönemlerine göre farklılaşabileceği vurgulanmaktadır (Gagnon, Garst ve Heffington, 2024). Bu bağlamda, elde edilen bulgular özellikle üniversite çağındaki gençlerin öz-yeterlik algıları üzerinde helikopter ebeveynliğin olumsuz etkilerine dikkat çekmektedir. Meta-regresyon analizinin yalnızca sınırlı sayıda çalışmaya ve dar bir yaş aralığına dayandığı göz önünde bulundurulduğunda, elde edilen sonuçların özellikle üniversite dönemiyle sınırlı olabileceği ve daha genç ya da daha ileri yaş gruplarına genellenmesinde temkinli olunması gerektiği söylenebilir. Nitekim literatürde çocukların helikopter ebeveynlik davranışlarına oldukça erken yaşlarda maruz kalmaya başladıkları (Zhang vd., 2022) ve bu ebeveynlik tarzının bireyin gelişim süreci boyunca devam edebildiği belirtilmektedir (Segrin vd., 2012). Ayrıca, helikopter ebeveynliğin öz-kontrol becerilerinin gelişimini olumsuz yönde etkileyebileceği; bunun ergenlerde okul tükenmişliği (Ching, Li ve Chen, 2023) ve erteleme davranışları (Zhang vd., 2022) gibi sonuçlarla ilişkilendirildiği ve çocuk ile ergenlerin ruh sağlığı üzerinde olumsuz etkiler yaratabildiği ifade edilmektedir (Ganaprakasam, Humayra, Ganasegaran, Hashim ve Armathlingam, 2023; Leung, 2020).

Bu çalışma, helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi inceleyen bireysel araştırmaların bulgularını meta-analiz yöntemiyle bir araya getirerek yeniden değerlendirmesi ve daha bütüncül bir sonuç ortaya koyması bakımından özgün bir nitelik taşımakta ve alana önemli katkılar sunmaktadır. Bulgular zayıf da olsa helikopter ebeveynlik davranışlarının çocukların genel öz-yeterliklerini olumsuz yönde etkilediğini ve bu etkinin bireyci kültürlerde daha güçlü olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle çocukların bağımsızlık ve öz-yeterlik gelişimini destekleyen ebeveynlik becerilerinin geliştirilmesi amacıyla ebeveynlere yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir. Yaşın düzenleyici rolü dikkate alındığında; özellikle helikopter ebeveynlere sahip olan üniversite dönemindeki gençlerin öz-yeterliklerini güçlendirmeye yönelik psikoeğitim çalışmalarının yararlı olabileceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra, meta-analize dahil edilen çalışmaların büyük çoğunluğu üniversite öğrencilerinden oluştuğu ve yalnızca bir çalışmada lise öğrencileri yer aldığından dolayı, gelecek araştırmaların helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi daha erken gelişim dönemlerinde incelemesi alana önemli katkılar sağlayabilir. Bu doğrultuda,

özellikle çocukluk ve ergenlik dönemlerinde gerçekleştirilecek ampirik çalışmaların, helikopter ebeveynliğin öz-yeterlik gelişimi üzerindeki etkilerini daha kapsamlı biçimde ortaya koyabileceği değerlendirilmektedir.

Bu çalışma alana katkı sağlamakla birlikte, sınırlı yönleri de bulunmaktadır. İlk olarak, çalışmada genel öz-yeterlik kavramına odaklanılmıştır; ancak öz-yeterlik spesifik alanlara özgü olarak da değerlendirilebilmektedir. Nitekim literatürde ebeveyn davranışlarının farklı öz-yeterlik türleriyle ilişkisindeki etki büyüklüğüne de odaklanan çeşitli çalışmalar vardır. Örneğin; ebeveyn davranışlarının kariyer kararı verme öz-yeterliği ile ilişkisinin ele alındığı bir meta-analiz çalışmasının bulguları orta düzeyde bir etki büyüklüğü rapor etmiştir (To, Yang, Lau, Victor Wong ve Su, 2022). Ebeveynlerden algılanan destek ile kariyer öz-yeterliği arasındaki ilişkiye odaklanan bir başka çalışmada ise Güney Kore örneklemini için büyük, Amerika örneklemini için orta düzeyde etki büyüklüğü rapor edildiği görülmektedir (Youn, Napolitano, Han, Lee ve Rounds, 2023). Bu sonuçlar, ebeveynlik davranışları ile farklı öz-yeterlik türleri arasındaki ilişkilerin, farklı kültürlerde incelenmesinin alana katkı sağlayabileceğine işaret etmektedir. Bu bağlamda, gelecekte helikopter ebeveynlik davranışları ile akademik ya da sosyal öz-yeterlik arasındaki ilişkiye ait etki büyüklüğü incelenebilir. Ayrıca ebeveynlikte bilinçli farkındalık davranışları ile öz-yeterlik arasındaki ilişkiye ait etki büyüklüklerini incelemek de alana katkı sağlayabilir. İkinci olarak, bu çalışmada helikopter ebeveynlik ile genel öz-yeterlik arasındaki ilişkiyi düzenleyen iki değişkene (kültür ve yaş) odaklanılmıştır. Ebeveyn tutumlarının çocuk üzerindeki etkisinde cinsiyet de önemli bir role sahip olabilir. Gelecekte çocuğun ve ebeveynin cinsiyetinin söz konusu ilişkide nasıl bir düzenleyici role sahip olduğu incelenebilir. Son olarak, meta-analize dahil edilen çalışma sayısının sınırlı olması, elde edilen bulguların yorumlanmasını etkileyebilecek bir durum olarak değerlendirilebilir. Özellikle yaş değişkenine ilişkin meta-regresyon analizinin yalnızca 11 çalışmaya dayanması ve bu çalışmaların büyük ölçüde üniversite öğrencileriyle gerçekleştirilmiş olması, elde edilen %88’lik açıklayıcılık oranının dikkatli yorumlanmasını gerektirmektedir. Örneklemlerin büyük ölçüde benzer bir yaş grubundan oluşması, yaşı düzenleyici etkisinin farklı gelişim dönemlerinde nasıl ortaya çıktığının değerlendirilmesini güçleştirmektedir. Bu nedenle elde edilen bulguların özellikle üniversite çağındaki genç yetişkinlerle sınırlı olabileceği ve daha geniş yaş gruplarına genellenmesinde temkinli olunması gerektiği söylenebilir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Yazarın katkı oranı %100’dür.

Çıkar Çatışması

Herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Aksoy Kürü, S. (2021). Meta-analiz. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 42, 215-229. <https://doi.org/10.30794/pausbed.803061>.
- Ashton-James, C. E., Kushlev, K., and Dunn, E. W. (2013). Parents reap what they sow: Child-centrism and parental well-being. *Social Psychological and Personality Science*, 4(6), 635-642. <https://doi.org/10.1177/1948550613479804>.
- Bacikova-Sleskova, M. and Kapetanovic, S. (2025). Exploring the role of basic psychological needs in the relationship between overparenting and adolescent psychological outcomes. *Scandinavian Journal of Psychology*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1111/sjop.70027>.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.84.2.191>.

- Bandura, A. (1981). Self-referent thought: A developmental analysis of self-efficacy. J. H. Flavell and L. Ross (Eds.), *Social cognitive development: Frontiers and possible futures* in (pp. 200-239). New York: Cambridge University Press.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York, NY: W. H. Freeman.
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56–95.
- Begg, C. B. and Mazumdar, M. (1994). Operating characteristics of a rank correlation test for publication bias. *Biometrics*, 50(4), 1088-1101. <https://doi.org/10.2307/2533446>.
- Bradley-Geist, J. C. and Olson-Buchanan, J. B. (2014). Helicopter parents: An examination of the correlates of over-parenting of college students. *Education+ Training*, 56(4), 314-328. <https://doi.org/10.1108/ET-10-2012-0096>.
- Borenstein, M., Hedges, L. V., Higgins, J. P. T., and Rothstein, H. R. (2009). *Introduction to meta-analysis*. Chichester, UK: John Wiley & Sons.
- Buchanan, T. and LeMoyne, T. (2020). Helicopter parenting and the moderating impact of gender and single-parent family structure on self-efficacy and well-being. *The Family Journal*, 28(3), 262-272. <https://doi.org/10.1177/1066480720925829>.
- Chen, G., Gully, S. M. and Eden, D. (2001). Validation of a new general self-efficacy scale. *Organizational Research Methods*, 4(1), 62-83. <https://doi.org/10.1177/109442810141004>.
- Ching, B. H. H., Li, Y. H. and Chen, T. T. (2023). Helicopter parenting contributes to school burnout via self-control in late adolescence: A longitudinal study. *Current Psychology*, 42, 26699-29711. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-04011-z>.
- Cline, F. and Fay, J. (1990). *Parenting with love and logic: Teaching children responsibility*. Colorado Springs, CO: Pinon.
- Cohen, L., Manion, L. and Morrison, K. (2007), *Research methods in education* (6th ed.). Routledge/Taylor ve Francis Group.
- Cook, E. C. (2020). Understanding the associations between helicopter parenting and emerging adults' adjustment. *Journal of Child and Family Studies*, 29, 1899–1913. <https://doi.org/10.1007/s10826-020-01716-2>.
- Darlow, V., Norvilitis, J. M. and Schuetze, P. (2017). The relationship between helicopter parenting and adjustment to college. *Journal of Child and Family Studies*, 26, 2291-2298. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0751-3>.
- Deci, E. L. and Ryan, R. M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01.
- Di, W., Nie, Y., Chua, B. L., Chye, S. and Teo, T. (2023). Developing a single-item general self-efficacy scale: An initial study. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 41(5) 583-598. <https://doi.org/10.1177/07342829231161884>.
- Dokuyan, M. (2016). 12. sınıf öğrencilerinde algılanan anne-baba tutumları ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 1-21.

- Dorrance Hall, E., Shebib, S. J. and Scharp, K. M. (2021). The mediating role of helicopter parenting in the relationship between family communication patterns and resilience in first-semester college students. *Journal of Family Communication*, 21(1), 34-45. <https://doi.org/10.1080/15267431.2020.1859510>.
- Egger, M., Smith, G. D., Schneider, M. and Minder, C. (1997). Bias in meta-analysis detected by a simple, graphical test. *BMJ*, 315(7109), 629-634.
- Ekinci, N. and Koç, H. (2023). Grit, general self-efficacy, and life satisfaction: The mediating role of hope. *Journal of Community Psychology*, 51(3), 1288-1299. <https://doi.org/10.1002/jcop.22962>.
- Field, A. P. and Gillett, R. (2010). How to do a meta-analysis. *British Journal of Mathematical and Statistical Psychology*, 63(3), 665-694. <https://doi.org/10.1348/000711010X502733>.
- Flower, A. T. (2021). *The effects of helicopter parenting in emerging adulthood: An investigation of the roles of involvement and perceived intrusiveness*. Honors Thesis, University of Dayton, Dayton.
- Funder, D. C. and Ozer, D. J. (2019). Evaluating effect size in psychological research: Sense and nonsense. *Advances in Methods and Practices in Psychological Science*. 2(2),156-168. <https://doi.org/10.1177/2515245919847202>.
- Gagnon, R. J., Garst, B. A. and Heffington, L. E. (2024). Developmental differences in reported overparenting, autonomy, and glucose monitoring within a medical specialty camp context. *Journal of Social and Personal Relationships*, 41(2), 458-479, <https://doi.org/10.1177/02654075231173459>.
- Ganaprakasam, C., Humayra, S., Ganasegaran, K., Hashim, H. A. and Armathlingam, S. (2023). Anxious child: The association between helicopter parenting and anxiety among primary school students in Kedah, Malaysia. *Jurnal Psikologi Malaysia*, 37(1), 84-99.
- Giblett, A. and Hodgins, G. (2023). Flourishing or languishing? The relationship between mental health, health locus of control and generalised self-efficacy. *Psychological Reports*, 126(1), 94-116. <https://doi.org/10.1177/00332941211040432>.
- Ginott, H. G. (1969). *Between parent and teenager*. New York: Macmillan.
- Goldberg, L. R., Johnson, J. A., Eber, H. W., Hogan, R., Ashton, M. C., Cloninger, C. R. and Gough, H. C. (2006). The International Personality Item Pool and the future of public-domain personality measures. *Journal of Research in Personality*, 40, 84-96. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2005.08.007>.
- Hedges, L. V. and Olkin, I. (1985). *Statistical methods for meta-analysis*. Orlando, FL: Academic press.
- Heslin, P.A. and Klehe, U.C. (2006). Self-efficacy. S. G. Rogelberg (Ed.), *Encyclopedia of Industrial/Organizational Psychology* in (Vol. 2, pp. 705-708). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Higgins, J. P., Thompson, S. G., Deeks, J. J. and Altman, D. G. (2003). Measuring inconsistency in meta-analyses. *BMJ*, 327(7414), 557-560. <https://doi.org/10.1136/bmj.327.7414.557>.
- Hind, B. Z. (1996). *Conceptualization, measurement, and effects of helicopter parenting on college students from the millennial generation*, Doctoral Dissertation, Western Michigan University, Kalamazoo.

- Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions and organizations across nations* (2nd ed.). Sage.
- Hong, P. and Cui, M. (2020). Helicopter parenting and college students' psychological maladjustment: The role of self-control and living arrangement. *Journal of Child and Family Studies*, 29, 338-347. <https://doi.org/10.1007/s10826-019-01541-2>.
- Hunter, J. E. and Schmidt, F. L. (2004). *Methods of meta-analysis: Correcting error and bias in research findings* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Hwang, W., Jung, E., Fu, X., Zhang, Y., Ko, K., Lee, S.-A., Lee, Y. M., Lee, S., You, H.-K. and Kang, Y. (2022). Typologies of helicopter parenting in American and Chinese young-adults' game and social media addictive behaviors. *Journal of Child and Family Studies*, 31(4), 1030-1044. <https://doi.org/10.1007/s10826-021-02213-w>.
- Jiao, J. and Segrin, C. (2023). Moderating the association between overparenting and mental health: Open family communication and emerging adult children's trait autonomy. *Journal of Child and Family Studies*, 32(3), 652-662. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02528-2>.
- Jung, E., Hwang, W., Kim, S., Sin, H., Zhang, Y. and Zhao, Z. (2019). Relationships among helicopter parenting, self-efficacy, and academic outcome in American and south Korean college students. *Journal of Family Issues*, 40(18), 2849-2870. <https://doi.org/10.1177/0192513X19865297>.
- Khan, A. A. and Bhatt, S. (2021). Helicopter Parenting, self-efficacy and academic performance among college students. *Journal of Psychiatry*, 24(11), 1000487.
- Kouros, C. D., Pruitt, M. M., Ekas, N. V., Kiriaki, R. and Sunderland, M. (2017). Helicopter parenting, autonomy support, and college students' mental health and well-being: The moderating role of sex and ethnicity. *Journal of Child and Family Studies*, 26, 939-949. <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0614-3>.
- Kuppens, S. and Ceulemans, E. (2019). Parenting styles: A closer look at a well-known concept. *Journal of Child and Family Studies*, 28(1), 168-181. <https://doi.org/10.1007/s10826-018-1242-x>.
- LeMoyné, T. and Buchanan, T. (2011). Does "hovering" matter? Helicopter parenting and its effect on well-being. *Sociological Spectrum*, 31(4), 399-418. <https://doi.org/10.1080/02732173.2011.574038>.
- Leung, J. T. (2020). Too much of a good thing: Perceived overparenting and wellbeing of Chinese adolescents in Hong Kong. *Child Indicators Research*, 13(5), 1791-1809. <https://doi.org/10.1007/s12187-020-09720-0>.
- Lin, C. H. and Rahim, M. Z. A. (2020). The impact of helicopter parenting on mental health through self-efficacy among university students. *International Journal of Pharmaceutical Research*, 12(4), 952-960. <https://doi.org/10.31838/ijpr/2020.12.04.149>.
- Love, H., Cui, M., Allen, J. W., Fincham, F. D., and May, R. W. (2020). Helicopter parenting and female university students' anxiety: does parents' gender matter?. *Families, Relationships and Societies*, 9(3), 417-430. <https://doi.org/10.1332/204674319X15653625640669>.
- Lu, C. Q., Du, D. Y., and Xu, X. M. (2016). What differentiates employees' job performance under stressful situations: The role of general self-efficacy. *The Journal of Psychology*, 150(7), 837-848. <https://doi.org/10.1080/00223980.2016.1203277>.

- Luszczynska, A., Scholz, U. and Schwarzer, R. (2005). The general self-efficacy scale: multicultural validation studies. *The Journal of Psychology*, 139(5), 439-457. <https://doi.org/10.3200/JRLP.139.5.439-457>.
- Maccoby, E. and Martin, J. (1983). Socialization in the context of the family: Parent-child interaction. E. M. Hetherington (Ed.), *Handbook of child psychology: Socialization, personality, and social development* in (Vol. 4, pp. 1–101). New York: Wiley.
- Moilanen, K. L. and Manuel, M. L. (2019). Helicopter parenting and adjustment outcomes in young adulthood: A consideration of the mediating roles of mastery and self-regulation. *Journal of Child and Family Studies*, 28, 2145-2158. <https://doi.org/10.1007/s10826-019-01433-5>.
- Odenweller, K. G., Booth-Butterfield, M. and Weber, K. (2014). Investigating helicopter parenting, family environments, and relational outcomes for millennials. *Communication Studies*, 65(4), 407-425. <https://doi.org/10.1080/10510974.2013.811434>.
- Orwin, R. G. (1983). A fail-safe N for effect size in meta-analysis. *Journal of Educational Statistics*, 8(2), 157-159.
- Özatlı, İ. (2022). *Üniversite öğrencilerinin algıladıkları helikopter ebeveyn tutumu ile genel özyeterlilik seviyeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi: Kırklareli üniversitesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırklareli.
- Özdemir, M. B. (2023). Değişen dünyada yeni bir ebeveynlik yaklaşımı: helikopter ebeveynlik. *Alanyazın*, 4(1), 21-31. <https://doi.org/10.59320/alanyazin.1286311>.
- Padilla-Walker, L. M. and Nelson, L. J. (2012). Black hawk down?: Establishing helicopter parenting as a distinct construct from other forms of parental control during emerging adulthood. *Journal of Adolescence*, 35(5), 1177–1190. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2012.03.007>.
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D. ... and Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. *BMJ*, 372:n72, 1-9. <https://doi.org/10.1136/bmj.n71>.
- Parker, G., Tupling, H. and Brown, L. B. (1979). A parental bonding instrument. *British Journal of Medical Psychology*, 52, 1–10. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8341.1979.tb02487.x>.
- Ratcliff, M. A. (2020). *Validation of helicopter parenting: An examination of measures and psychological outcomes*. Doctoral dissertation, University of La Verne, La Verne, CA.
- Reed, K., Duncan, J. M., Lucier-Greer, M., Fixelle, C. and Ferraro, A. J. (2016). Helicopter parenting and emerging adult self-efficacy: Implications for mental and physical health. *Journal of Child and Family Studies*, 25, 3136-3149. <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0466-x>.
- Romppel, M., Herrmann-Lingen, C., Wachter, R., Edelmann, F., Düngen, H. D., Pieske, B. and Grande, G. (2013). A short form of the General Self-Efficacy Scale (GSE-6): Development, psychometric properties and validity in an intercultural non-clinical sample and a sample of patients at risk for heart failure. *Psycho-Social-Medicine*, 10, Doc01. <https://doi.org/10.3205/psm000091>.
- Rosenthal, R. (1979). The file drawer problem and tolerance for null results. *Psychological Bulletin*, 86(3), 638-641.
- Rote, W. M., Olmo, M., Feliscar, L., Jambon, M. M., Ball, C. L. and Smetana, J. G. (2020). Helicopter parenting and perceived overcontrol by emerging adults: A family-level profile analysis.

- Journal of Child and Family Studies*, 29, 3153-3168. <https://doi.org/10.1007/s10826-020-01824-z>.
- Schiffrin, H. H., Liss, M., Miles-McLean, H., Geary, K. A., Erchull, M. J. and Tashner, T. (2014). Helping or hovering? The effects of helicopter parenting on college students' well-being. *Journal of Child and Family Studies*, 23, 548-557. <https://doi.org/10.1007/s10826-013-9716-3>.
- Schiffrin, H. H., Yost, J. C., Power, V., Saldanha, E. R. and Sendrick, E. (2019). Examining the relationship between helicopter parenting and emerging adults' mindsets using the consolidated Helicopter Parenting Scale. *Journal of Child and Family Studies*, 28(5), 1207–1219. <https://doi.org/10.1007/s10826-019-01360-5>.
- Scholz, U., Doña, B. G., Sud, S. and Schwarzer, R. (2002). Is general self-efficacy a universal construct? Psychometric findings from 25 countries. *European Journal of Psychological Assessment*, 18(3), 242–251. <https://doi.org/10.1027/1015-5759.18.3.242>.
- Schunk, D. H. and Pajares, F. (2009). Self-efficacy theory. K. R. Wentzel and A. Wigfield (Eds.), *Handbook of motivation at school* in (pp. 35-54). New York, NY: Routledge.
- Schwarzer R. and Jerusalem, M. (2010) Generalized Self-Efficacy scale. J., Weinman, S., Wright, and M. Johnston (Eds.), *Measures in health psychology: A user's portfolio. Causal and control beliefs* in (pp.35-37). Windsor, UK: NFER-NELSON.
- Segrin, C., Woszidlo, A., Givertz, M., Bauer, A. and Taylor Murphy, M. (2012). The association between overparenting, parent-child communication, and entitlement and adaptive traits in adult children. *Family Relations*, 61(2), 237-252. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2011.00689.x>.
- Seki, T. (2023). The mediating role of perfectionism and the need for social approval in the effect of helicopter parenting on psychological well-being in emerging adults. *International Journal of Educational Research Review*, 8(2), 343-353. <https://doi.org/10.24331/ijere.1255279>.
- Seki, T., Haktanir, A. and Şimşir Gökalep, Z. (2023). The mediating role of resilience in the relationship between helicopter parenting and several indicators of mental health among emerging adults. *Journal of Community Psychology*, 51(3), 1394-1407. <https://doi.org/10.1002/jcop.23009>.
- Sherer, M., Maddux, J. E., Mercandante, B., Prentice-Dunn, S. and Jacobs, B. (1982). The self-efficacy scale: Construction and validation. *Psychological Reports*, 51, 663–671.
- Shoup, R., Gonyea, R. M. and Kuh, G. D. (2009). When parents hover: Student engagement and helicopter parents. Paper presented at the 49th Annual Forum of the Association for Institutional Research, Atlanta, GA. Retrieved from <https://scholarworks.iu.edu> in 13.03.2026.
- Su, S., McElwain, A. and Lin, X. (2022). Parenting practices and emerging adult well-being in the United States and China. *Journal of Comparative Family Studies*, 53(1), 5-24. <https://doi.org/10.3138/jcfs-2021-0032>.
- Su, S., Lin, X. and McElwain, A. (2023). Parenting, loneliness, and stress in Chinese international students: do parents still matter from thousands of miles away?. *Journal of Family Studies*, 29(1), 255-268. <https://doi.org/10.1080/13229400.2021.1910540>.
- Şen, S. ve Yıldırım, İ. (2020). *CMA ile meta-analiz uygulamaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Şimşir Gökalp, Z. (2023). Examining the relationships between helicopter parenting, self-control, self-efficacy, and multi-screen addiction among Turkish emerging adults. *The Journal of Genetic Psychology*, 184(4), 229-242. <https://doi.org/10.1080/00221325.2022.2151336>.
- To, S. M., Yang, L., Lau, C.D. Victor Wong, C. and Su, X. (2022). Associations of parental variables and youth's career decision-making self-efficacy: A meta-analysis. *Journal of Child and Family Studies*, 31, 530–544. <https://doi.org/10.1007/s10826-021-02125-9>.
- Trbovich, A. M., Preszler, J., Emami, K., Cohen, P., Eagle, S., Collins, M. W. and Kontos, A. P. (2022). Is overparenting associated with adolescent/young adult emotional functioning and clinical outcomes following concussion?. *Child Psychiatry ve Human Development*, 53(6), 1231-1239. <https://doi.org/10.1007/s10578-021-01204-8>.
- Triandis, H. C. (2018). *Individualism and collectivism*. Routledge.
- Turner, L. A., Faulk, R. D. and Garner, T. (2020). Helicopter parenting, authenticity, and depressive symptoms: A mediation model. *The Journal of Genetic Psychology*, 181(6), 500-505. <https://doi.org/10.1080/00221325.2020.1775170>.
- Wang, J., Lai, R., Yang, A., Yang, M. and Guo, Y. (2021). Helicopter parenting and depressive level among non-clinical Chinese college students: A moderated mediation model. *Journal of Affective Disorders*, 295, 522-529. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2021.08.078>.
- van Ingen, D. J., Freiheit, S. R., Steinfeldt, J. A., Moore, L. L., Wimer, D. J., Knutt, A. D. ... and Roberts, A. (2015). Helicopter parenting: The effect of an overbearing caregiving style on peer attachment and self-efficacy. *Journal of College Counseling*, 18, 7-20. <https://doi.org/10.1002/j.2161-1882.2015.00065.x>.
- Yam, F. C. ve Kumcağız, H. (2021). Helikopter anne tutumları: Üniversite öğrencilerinin yaşam doyumları ve psikolojik iyi oluşları üzerindeki yordayıcı rolü. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(35), 1946-1967. <https://doi.org/10.26466/opus.784171>.
- Yıldırım, F. ve İlhan, İ. Ö. (2010). Genel özyeterlilik ölçeği Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 21(4), 301-30.
- Yılmaz, H. (2019). İyi ebeveyn, çocuğu için her zaman her şeyi yapan ebeveyn değildir: Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutum Ölçeği (AHETÖ) geliştirme çalışması. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 3(1), 3-31.
- Youn, J., Napolitano, C. M., Han, D., Lee, W. and Rounds, J. (2023). A meta-analysis of the relations between parental support and children's career self-efficacy in South Korea and the US. *Journal of Vocational Behavior*, 141, 103839. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2022.103839>.
- Zhang, R., Zhang, H., Guo, X., Wang, J., Zhao, Z. and Feng, L. (2022). Relationship between helicopter parenting and Chinese elementary school child procrastination: A mediated moderation model. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(22), 14892. <https://doi.org/10.3390/ijerph192214892>.
- Zong, W. and Hawk, S. T. (2022). Evaluating the structure and correlates of helicopter parenting in mainland China. *Journal of Child and Family Studies*, 31(9), 2436-2453. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02370-6>.

Extended Abstract

Introduction

Helicopter parenting denotes a highly intrusive and overprotective parental style, in which parents continuously hover over their children's lives, making decisions for them, and attempting to shield them from all possible difficulties (Cline and Fay, 1990). Although rooted in seemingly positive intentions, this style often hinders young people's development of autonomy, problem-solving skills, and self-confidence. Helicopter parenting is particularly salient during emerging adulthood, when young individuals are expected to establish independence, pursue education or career paths, and build resilience in the face of stressors. Instead of supporting autonomy, helicopter parents often assume responsibility for solving their children's problems, contacting university faculty on their behalf, or excessively monitoring their academic and social engagements. Such behaviors, while initially protective, can become maladaptive by fostering dependency, stress, anxiety, and poor emotional regulation. Empirical studies have documented associations between helicopter parenting and negative outcomes such as depression, anxiety, reduced well-being, and low resilience among college-aged students (Buchanan and LeMoyne, 2020; Kouros et al., 2017; Yam and Kumcağız, 2021).

One psychological construct potentially affected by helicopter parenting is self-efficacy, which refers to individuals' belief in their ability to successfully perform tasks and cope with challenges (Bandura, 1977, 1981). High general self-efficacy have been linked to optimism, life satisfaction, stress resistance, and enhanced well-being (Di et al., 2023; Giblett and Hodgins, 2023). Since parents are primary socializing agents, their behaviors significantly shape the development of these efficacy beliefs. Whereas encouraging parental behaviors can strengthen efficacy, helicopter parenting may inadvertently undermine children's confidence by communicating that they are incapable of managing life independently (van Ingen et al., 2015).

Research exploring the relationship between helicopter parenting and self-efficacy has produced mixed findings. Some studies reveal negative associations, while others suggest no significant relationship. Given these inconsistent results, a systematic review and meta-analysis offers an essential method to synthesize findings across diverse samples and contexts. The present study therefore aimed to conduct a systematic review and meta-analysis of the association between helicopter parenting and general self-efficacy.

Method

This study followed the PRISMA 2020 guidelines (Page et al., 2021) for systematic reviews and meta-analyses. A comprehensive literature search was conducted in December 2023 across nine databases: Web of Science, Scopus, Springer, Taylor ve Francis, Wiley, Ulakbim, Google Scholar, ProQuest, and the Turkish National Thesis Center. Keywords used in Turkish included "helikopter ebeveyn," "helikopter ebeveynlik," and "öz-yeterlik," while English searches employed terms such as "helicopter parenting," "overparenting," "overprotective parenting," and "self-efficacy." No publication year restrictions were applied.

The initial search yielded 343 records (293 articles and 50 theses). After removing duplicates and irrelevant publications, 33 studies were examined in detail. Of these, 13 studies met all eligibility criteria and were included in the meta-analysis. These studies were published between 2014 and 2023, conducted mainly in the United States ($n = 8$), with additional samples from Turkey, China, Korea, and India. Participants were predominantly university students, with one study including high school students. Altogether, the meta-analysis covered 4473 participants and produced 14 effect size values.

Data extraction followed a structured coding procedure, capturing authorship, publication year, country, participant demographics, instruments used, and reported correlations. Coding reliability was ensured through repeated coding by the researcher at a three-month interval, yielding a

high Cohen's Kappa coefficient (0.98). Statistical analyses were performed using Comprehensive Meta-Analysis (CMA) 3.0 software. Effect sizes were calculated based on Pearson's correlation coefficients (r), converted into Fisher's z values for analysis, and transformed back into r for interpretation. Given the expected variability among studies, the random effects model was employed (Field ve Gillett, 2010). Heterogeneity was assessed using Q and I^2 statistics, and publication bias was evaluated with funnel plots, Rosenthal's and Orwin's fail-safe N statistics, Begg and Mazumdar's test, Egger's regression test, and the Duval and Tweedie trim-and-fill method.

Findings

The heterogeneity analysis revealed significant variability among the included studies ($Q = 40.327, p < .01; I^2 = 67.76$), indicating moderate-to-high heterogeneity. Despite this, the publication bias analyses suggested no substantial threat: the funnel plot showed symmetrical distribution, Kendall's tau and Egger's regression tests were non-significant, and the trim-and-fill method suggested minimal bias.

The overall meta-analytic result indicated a negative but weak association between helicopter parenting and general self-efficacy, with an average effect size of $r = -0.150$ ($p < .001$). This means that higher levels of helicopter parenting are associated with slightly lower levels of general self-efficacy among emerging adults and adolescents. However, the small magnitude of the effect highlights that the relationship, although statistically significant, is not strong. As a result of the subgroup analysis conducted to examine the moderating role of culture, the association between helicopter parenting and general self-efficacy was found to be stronger in individualistic cultures ($r = -0.187$) than in collectivistic cultures ($r = -0.101$). The meta-regression model revealed a significant moderating effect of age ($Q_m = 13.97, df = 1, p < 0.001$). Accordingly, age significantly influences the relationship between helicopter parenting and general self-efficacy ($\beta = -0.043, p < .001$). This negative β indicates that as age increases, the negative association between helicopter parenting and self-efficacy becomes slightly stronger.

Conclusion, Discussion and Recommendations

This study systematically reviewed and meta-analyzed research examining the relationship between perceived helicopter parenting and general self-efficacy. The findings indicate a small negative association, suggesting that while increased helicopter parenting may slightly undermine children's self-efficacy, the overall effect is modest. Subgroup analyses showed that this negative relationship is more pronounced in individualistic cultures compared to collectivistic cultures, highlighting the role of cultural expectations regarding autonomy and independence. Additionally, age emerged as a significant moderator, indicating that the impact of helicopter parenting may vary across developmental stages. However, as most studies involved university students, the current findings primarily reflect young adult populations.

These results align with self-determination theory, suggesting that excessive parental control may restrict autonomy and limit the development of competence perceptions. Given the observed negative impact, interventions promoting parental behaviors that support independence and self-efficacy are recommended. Psychoeducational programs targeting young adults with helicopter parents may help strengthen their self-efficacy. Future research should focus on younger age groups, explore specific domains of self-efficacy, and examine additional potential moderators such as child and parent gender. Expanding both cultural and developmental diversity in future studies will provide a more comprehensive understanding of how helicopter parenting influences self-efficacy across different populations.